

Kommunenes systematiske folkehelsearbeid - resultater fra kartlegging våren 2023

Utarbeidet av Folkehelseinstituttet september 2023

Data

Spørreundersøkelsen ble gjennomført i forbindelse med FHIs årlige undersøkelse om kommunenes arbeid med forvaltning av tobakks- og alkoholsbestemmelser

Datainnsamling gjennomført av Rambøll i perioden 19.4 - 21.8 2023

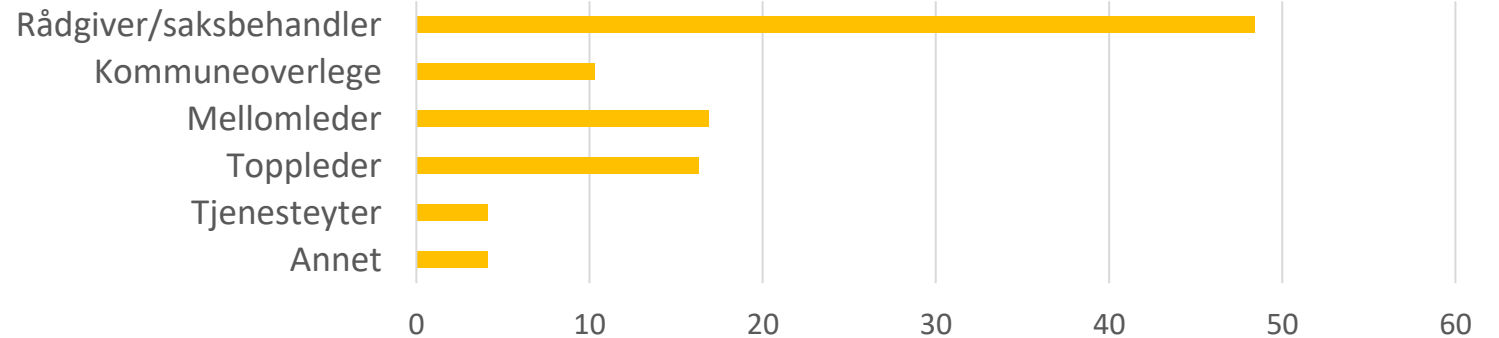

Svarprosent: 90 (320 kommuner) - mot 67 i fjor og 85 i 2021

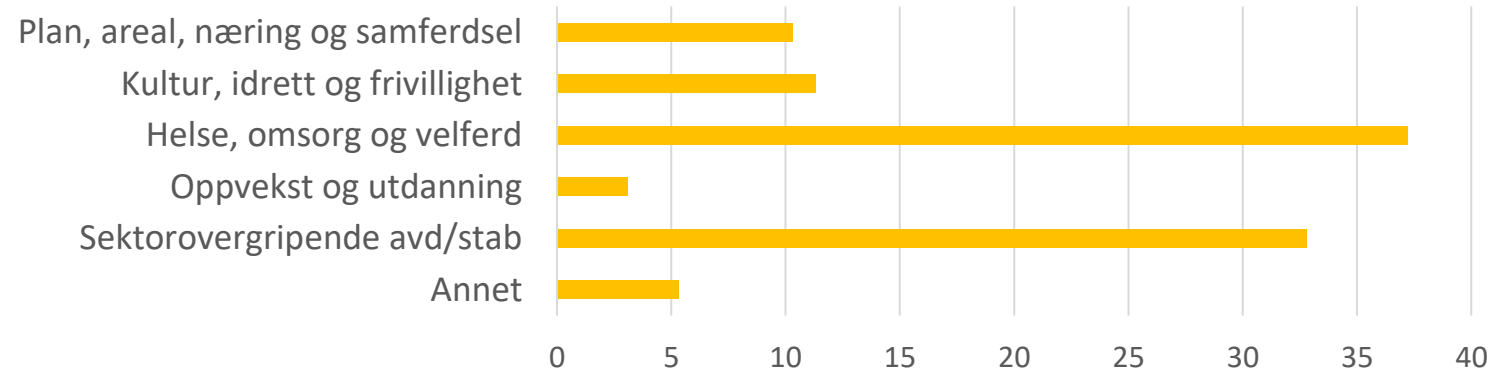
Hvem fylte ut skjemaet i kommunen? Prosent (N=320)

«Denne delen av spørreskjemaet bør fylles ut av den/de i kommunen som har ansvar for eller jobber med oversikt over helsetilstanden i befolkningen (jamfør Folkehelselovens kapittel 2)»

Hvilken tittel beskriver din funksjon best?

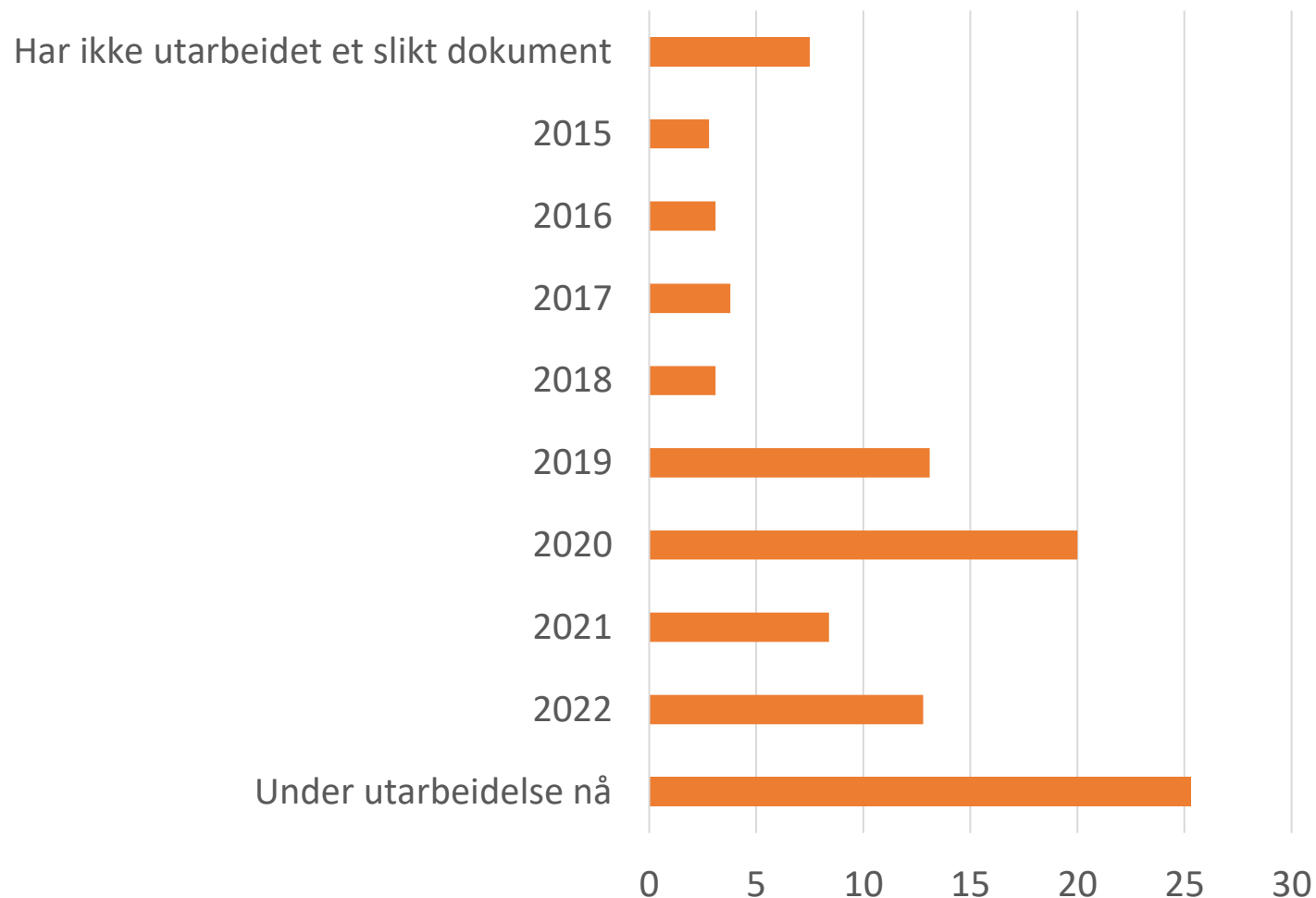

Hvilken sektor er du tilknyttet?

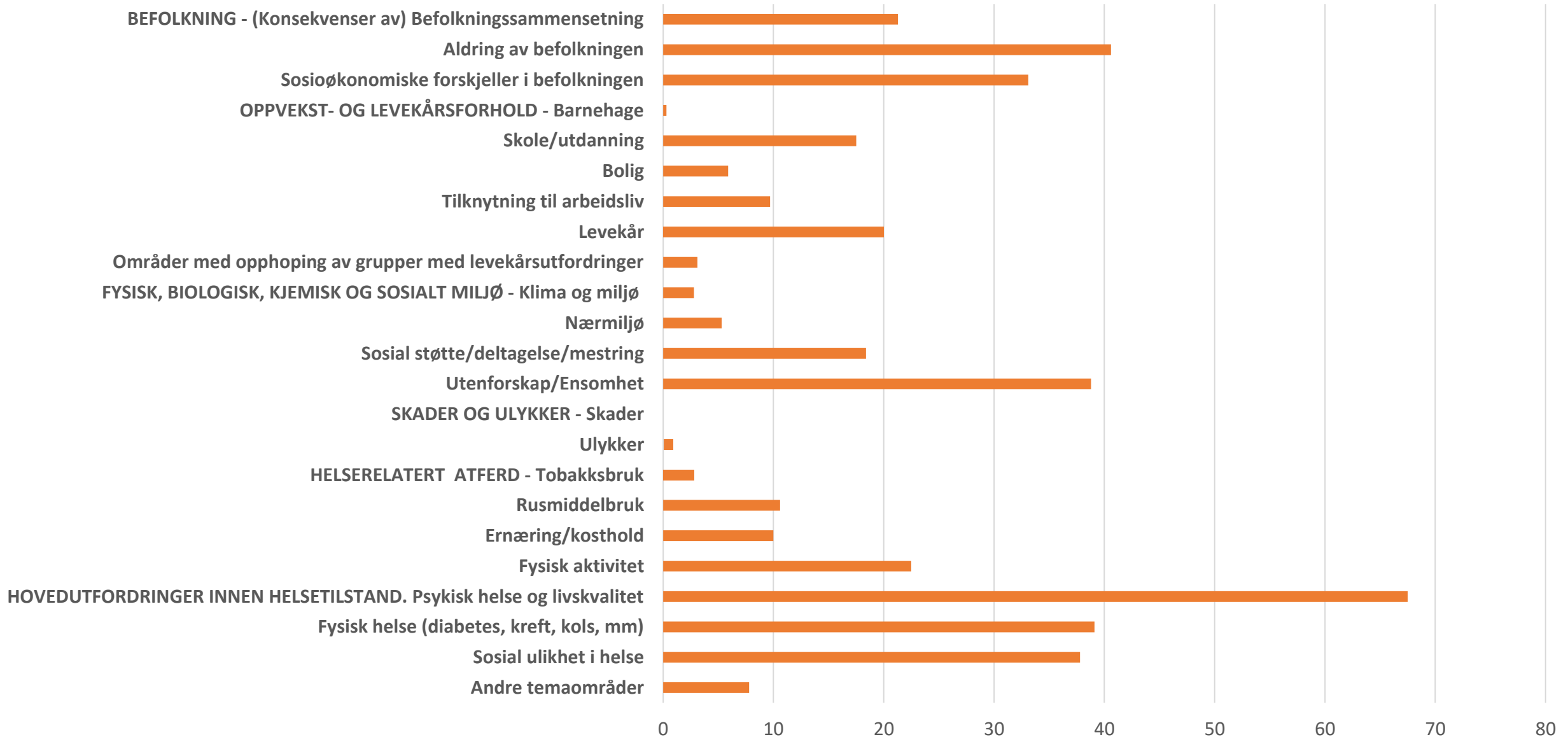

Oversikt (1): Når utarbeidet kommunen sist et oversiktsdokument over helsetilstanden i kommunen og faktorer som påvirker denne?

- 80% av kommunene har utarbeidet et slikt dokument etter 2019. [opp fra 77% i fjor og forfjor]
- Andelen som ikke har utarbeidet en slik oversikt har sunket fra 60 % i 2014 til drøyt 10 % i 2017, til 8,4 % i 2022. Ned til 7,5% nå.

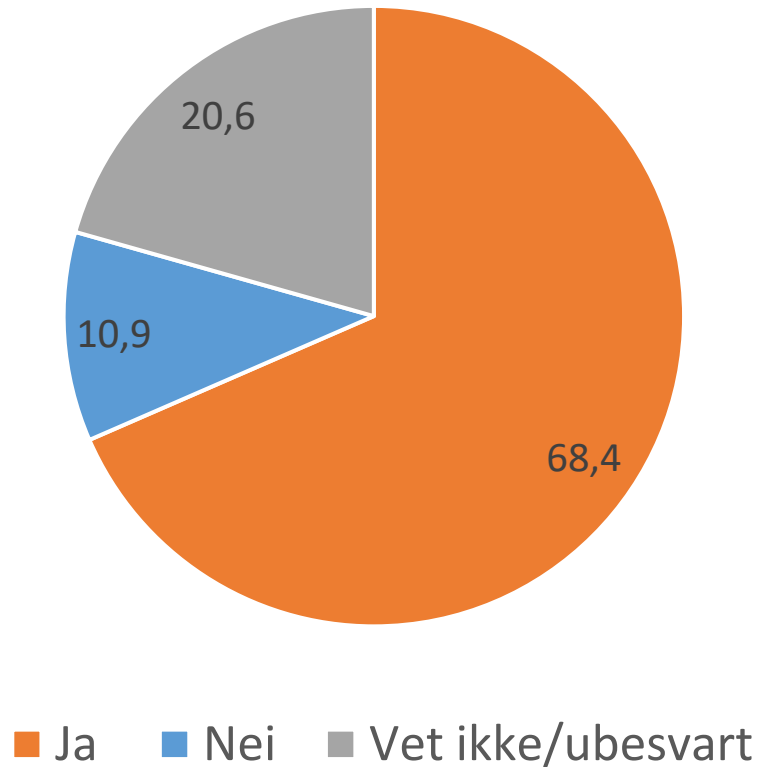

Oversikt (2): På hvilke områder har kommunen identifisert sine største folkehelseutfordringer? (%)

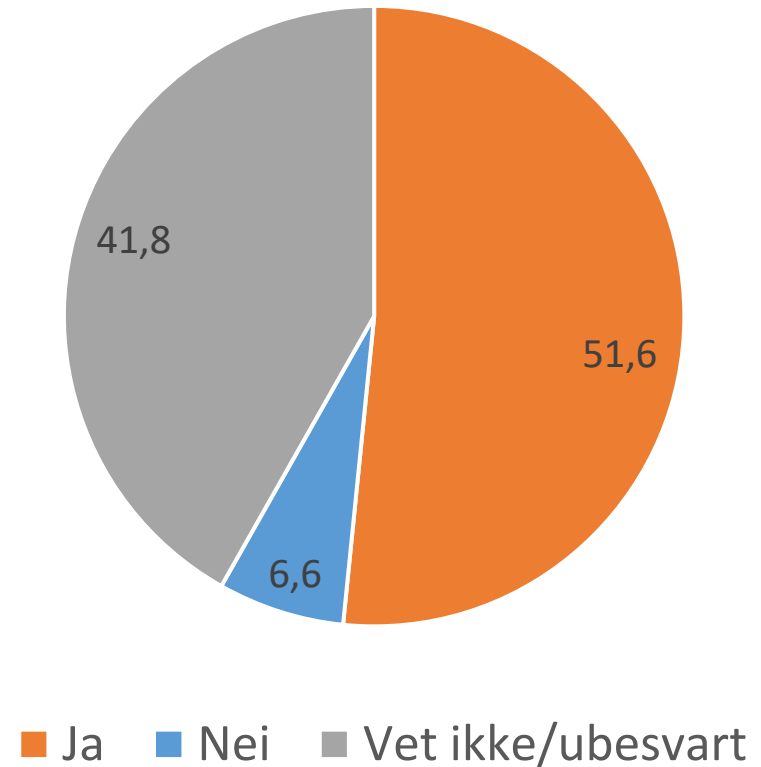

Mål og planlegging (1):

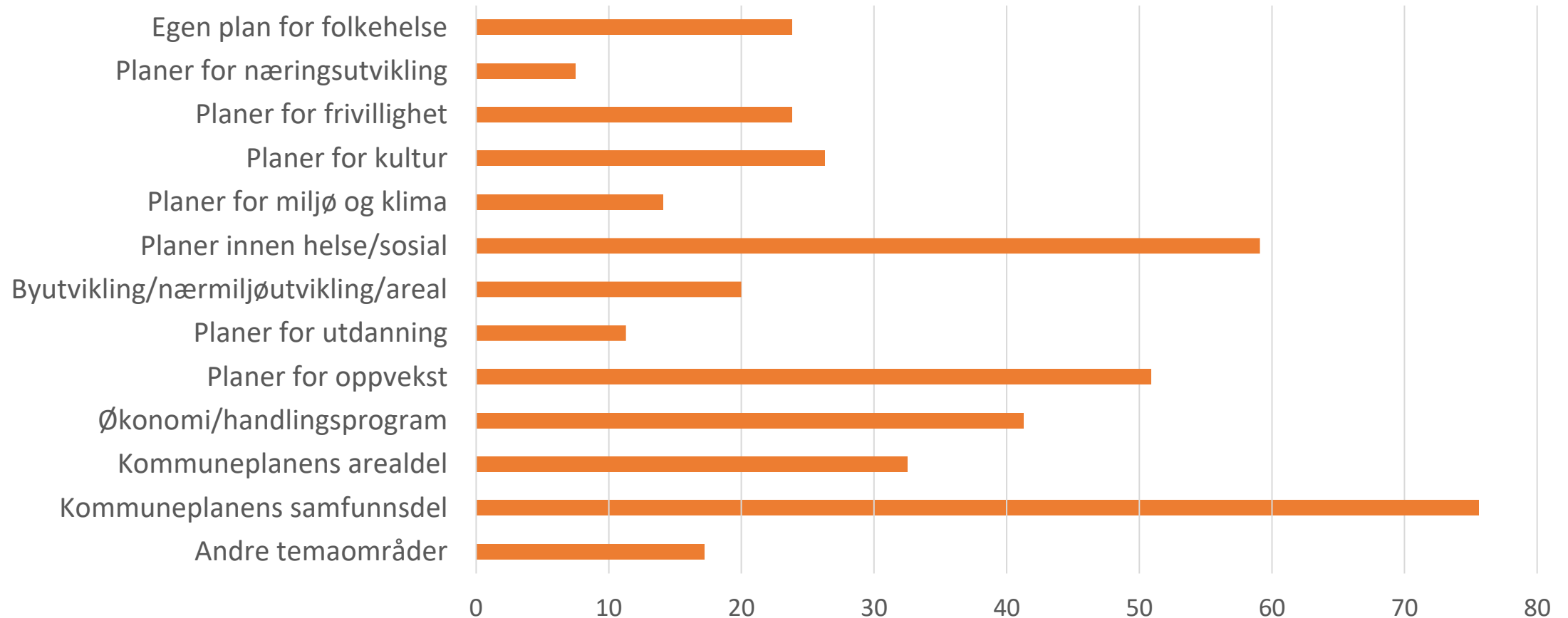
Har kommunen drøftet identifiserte utfordringer i arbeidet med *kommunal planstrategi*? (Prosent, N=320)

Har de identifiserte utfordringene påvirket *hvilke* planer kommunen skal prioritere/utarbeide i inneværende kommunestyreperiode? (Prosent, N=320)

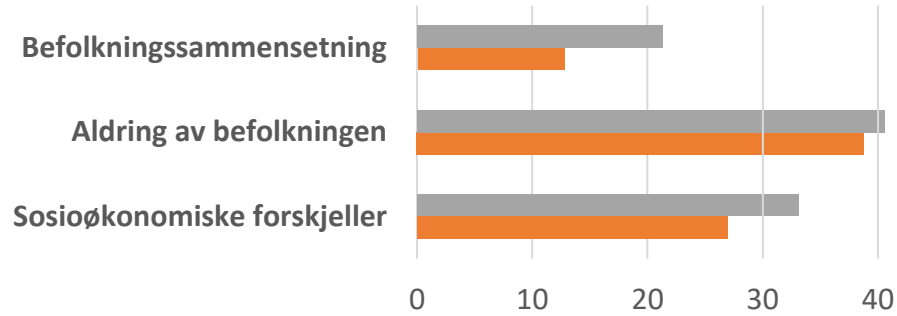

Mål og planlegging (2): I hvilke planer har kommunen fastsatt overordnede mål og strategier som svar på folkehelseutfordringene fra oversiktsdokumentet? (Flere kryss er mulig)

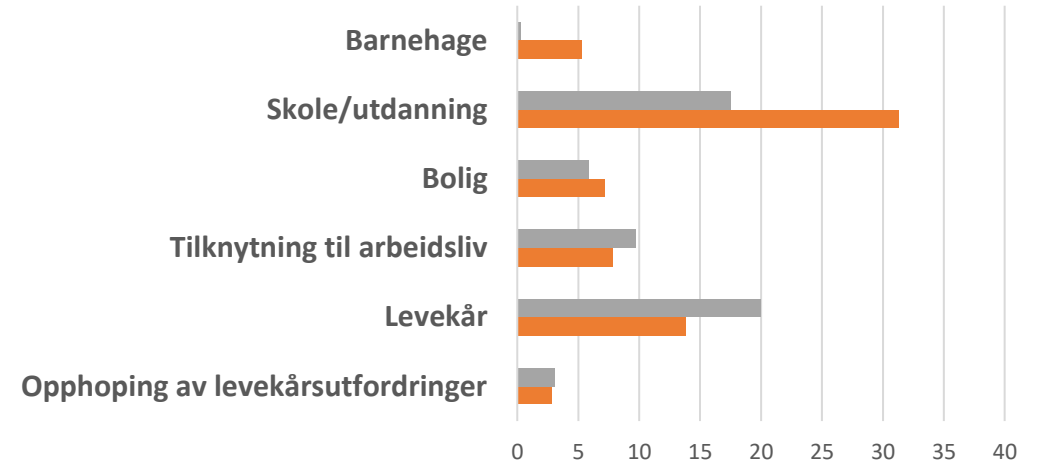

Samsvaret mellom identifiserte utfordringer (grått) og iverksatte tiltak (oransje): befolkning, levekår & miljø

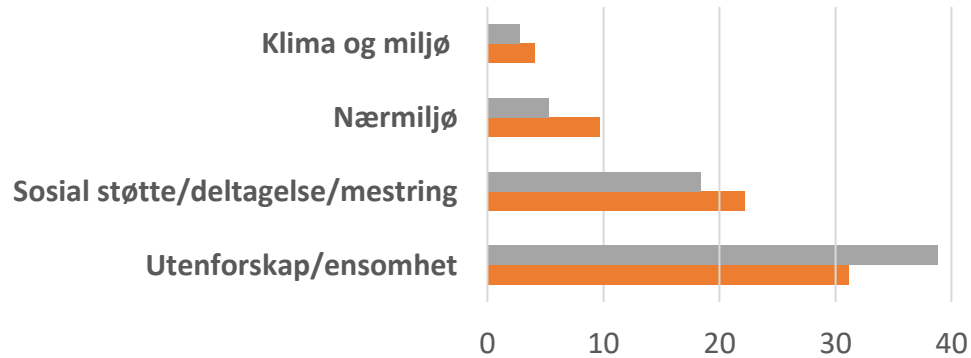
Befolkning

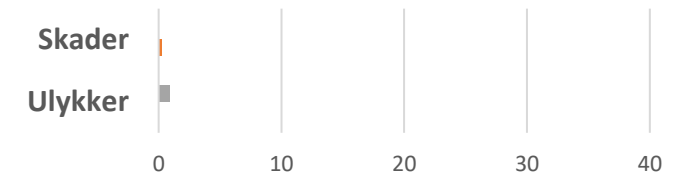
Oppvekst og levekårsforhold

Miljø (fysisk og sosialt)

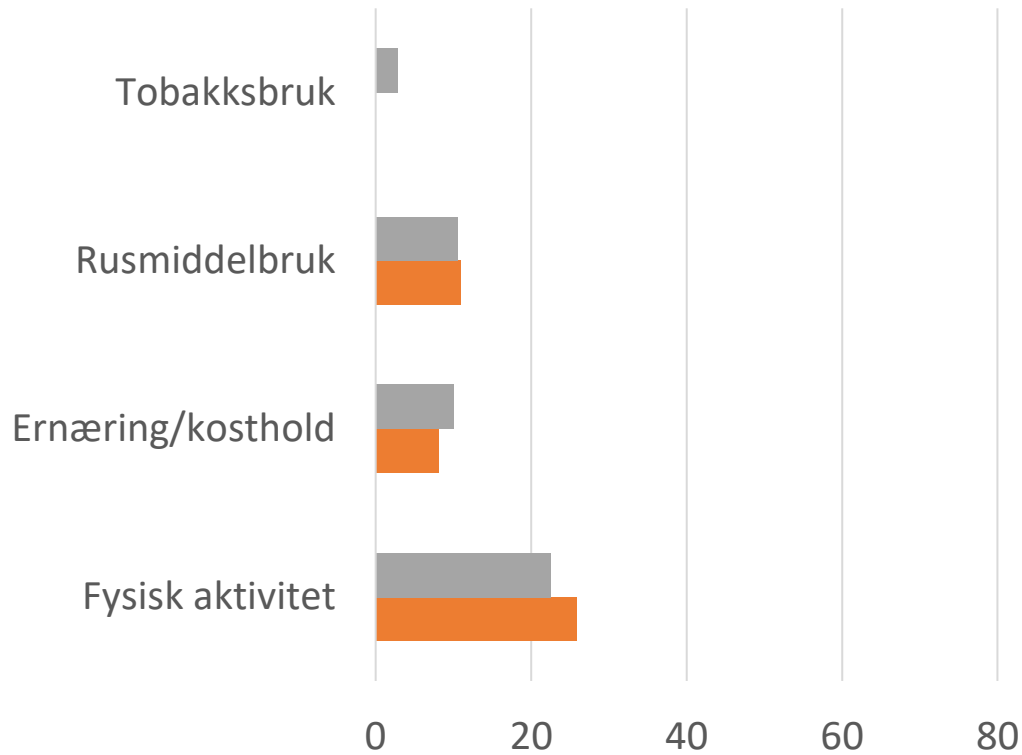

Skader og ulykker

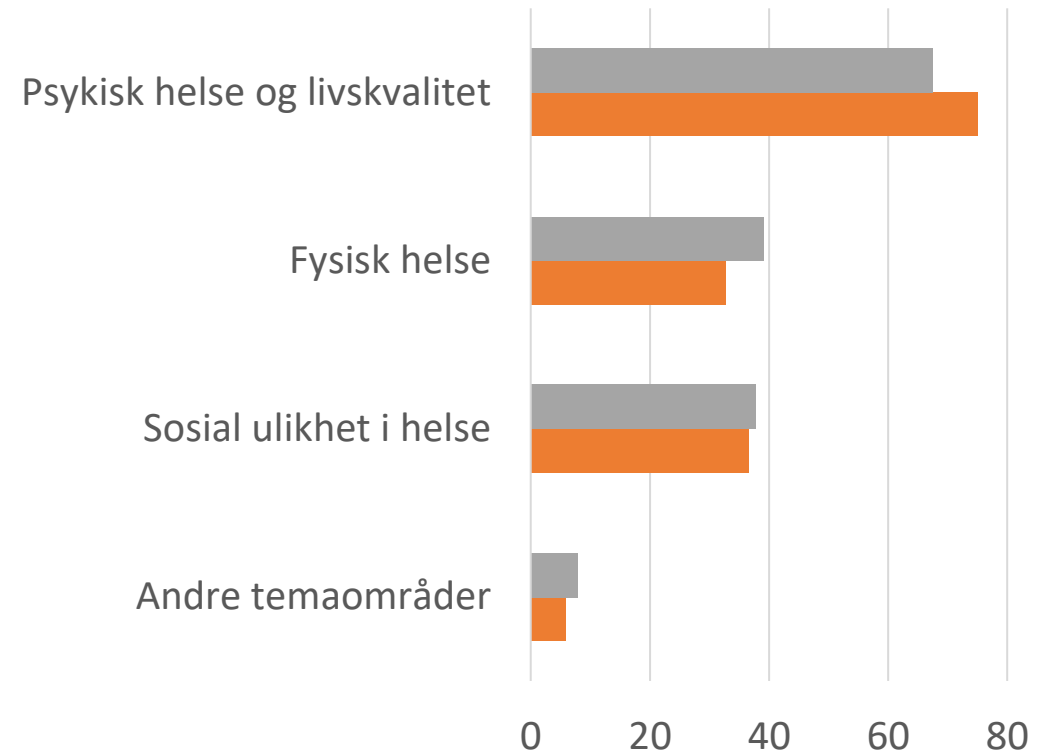

Samsvaret mellom identifiserte utfordringer (grått) og iverksatte tiltak (oransje): helse

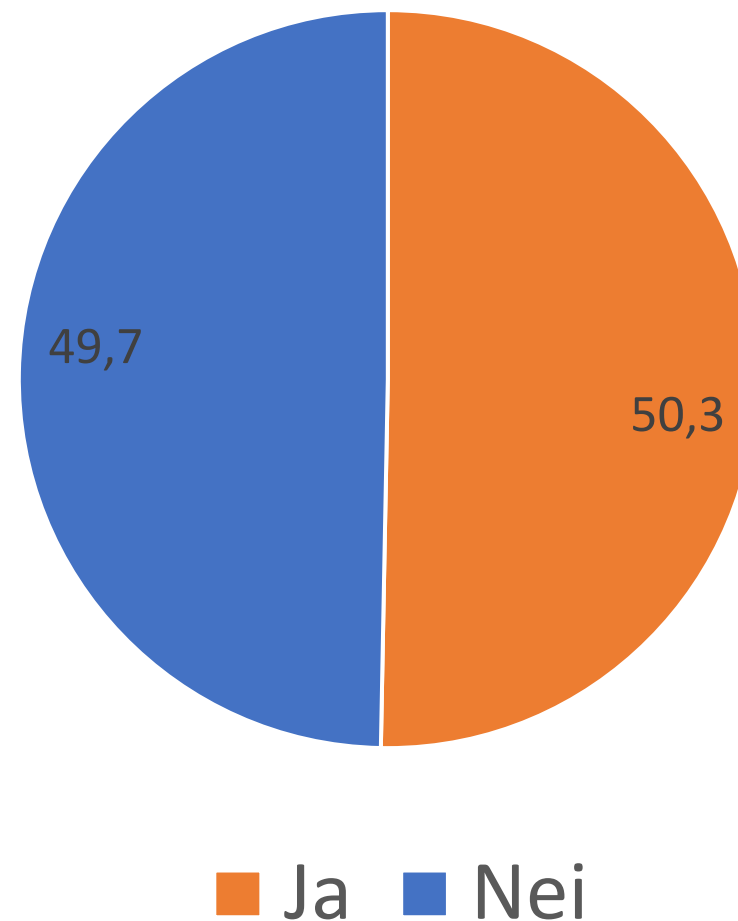
Helserelatert atferd

Hovedutfordringer innen helsetilstand

Evaluering (1):
Har kommunen
gjennomgått og
vurdert sitt
arbeid med
folkehelse i 4-
årsperioden?

Evaluering (2): Åpne spørsmål

Hvilke forbedringsområder ønsker kommunen å arbeide med?

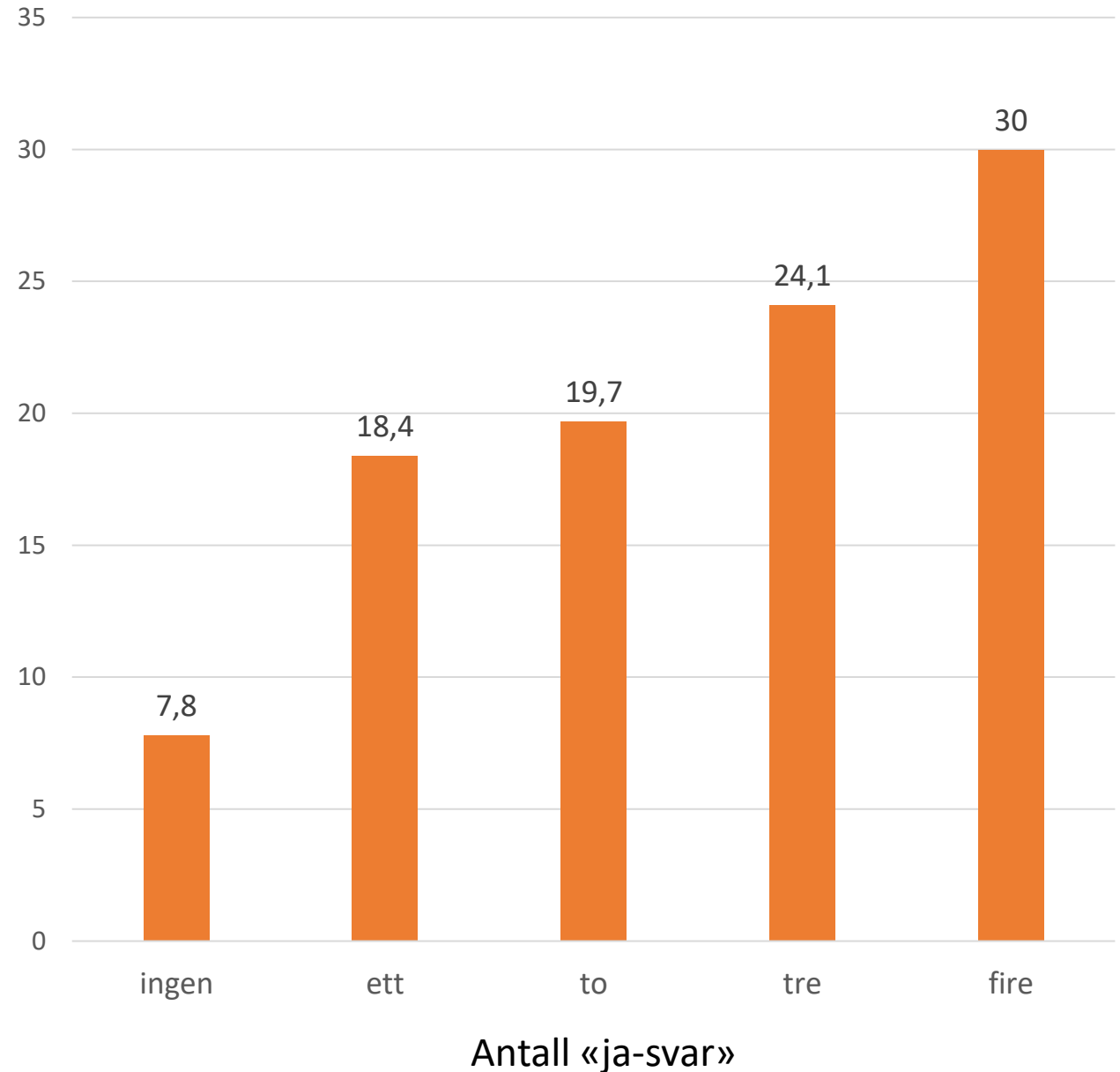
- 38,1% (mot 46,4% og 43,4%) av kommunene har svart

Hvordan skal kommunen nyttiggjøre seg av disse erfaringene i neste fireårssyklus?

- 30,6% (mot 41% og 43,1%) av kommunene har svart

Et samlet mål for folkehelseinnsatsen

- Basert på «ja-svar» på fire enkeltindikatorer:
 - Laget oversiktdokument etter 2019 (80%)
 - Drøftet identifiserte utfordringer i planstrategi (68%)
 - Identifiserte utfordringer har påvirket hvilke planer som prioriteres (52%)
 - Har evaluert folkehelsearbeidet (50%)

Avslutning/diskusjon

- Andelen kommuner som har utarbeidet en oversikt over folkehelseutfordringer er høy (92,5%), og har økt svakt siden i fjor
- Andelen kommuner som rapporterer at oversikten har ligget til grunn for prioriteringer i planstrategien har gått tilbake fra 76% i fjor til 68%
- Psykisk helse og sosial ulikhet er fremdeles blant de mest prioriterte temaene i kommunenes folkehelsearbeid. I tillegg skårer aldrig høyt
- Samsvaret mellom utfordringer og tiltak synes å være større i dag enn i 2014, men fortsatt er det «avvik» på enkelte områder
- Omtrent 54% av kommunene som har svart på undersøkelsen har full (eller nesten full) skåre på en samleindeks. Dette er 10 prosentpoeng mindre enn i fjor
- Teller vi med de kommunene som ikke har svart på årets undersøkelse, stiger andelen med full (eller nesten full) skåre fra 43% i fjor til 49% i år